

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ HÜQUQİ AKTLARIN DÖVLƏT REYESTRİ

Aktın növü	AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI SƏHIYYƏ NAZİRLİYİNİN KOLLEGIYASININ QƏRARI
Qəbul edildiyi tarix	15.05.2014
Qeydiyyat nömrəsi	24/2
Adı	“İcbari tibbi müayinələrin keçirilməsi Qaydası”nın və “İşçinin peşə xəstəliyinə tutulmağı ehtimalı yüksək olan iş yerlərinin Siyahısı”na dair Təlimat”ın təsdiq edilməsi barədə”
Rəsmi dərc edildiyi mənbə	
Qüvvəyə minmə tarixi	30.05.2014
Azərbaycan	220.010.000
Respublikasının hüquqi təsnifatı üzrə indeks kodu	Vahid
Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi	15201405150242
Hüquqi aktın Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix	29.05.2014

“Azərbaycan Respublikasının bəzi qanunvericilik aktlarına əlavələr və dəyişikliklər edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2004-cü il 5 mart tarixli 597-II QD nömrəli Qanununun tətbiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2004-cü il 23 aprel tarixli 53 nömrəli Fərmanının 2.3.2-ci yarımbəndinin və “İşçinin peşə xəstəliyinə tutulmağı ehtimalı yüksək olan iş yerlərinin Siyahısının təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2002-ci il 14 yanvar tarixli 7 nömrəli qərarının 3-cü hissəsinin icrasını təmin etmək məqsədilə “Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi haqqında Əsasnamə”nin 8.2-ci və 14.5-ci bəndlərini rəhbər tutaraq Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin Kollegiyası

qərara alır:

1. “İcbari tibbi müayinələrin keçirilməsi Qaydası” təsdiq edilsin (1 nömrəli əlavə).
2. “İşçinin peşə xəstəliyinə tutulmağı ehtimalı yüksək olan iş yerlərinin Siyahısı”na dair Təlimat” təsdiq edilsin (2 nömrəli əlavə).
3. “Tibbi profilaktik müayinələrin təkmilləşdirilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin 1998-ci il 23 yanvar tarixli 13 nömrəli əmri ləğv edilsin.
4. Hüquq və daxili nəzarət sektoru müdirinin vəzifəsini icra edən E.Əzizova tapşırılsın ki, bu qərar 3 gün müddətində Azərbaycan Respublikasının Hüquqi aktların Dövlət Reyestrinə daxil edilməsi üçün Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyinə təqdim edilsin.
5. Qərarın icrasına nəzarət nazir müavinlərinə həvalə edilsin.

**Kollegiya sədri,
Nazir**

Oqtay Şirəliyev

Kollegiyanın məsul katibi

Nərgiz Şahbazova

Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyi
Kollegiyasının 15 may 2014-cü il tarixli 24/2
nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmişdir
1 nömrəli əlavə

İcbari tibbi müayinələrin keçirilməsi

QAYDASI

1. Ümumi müddəalar

1.1. Bu Qayda “Sanitariya-epidemioloji salamatlıq haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 24-cü maddəsinin ikinci abzasına əsasən hazırlanmışdır və Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin (bundan sonra - nazirlik) Kollegiyasının 2012-ci il 13 dekabr tarixli 46 nömrəli “İcbari tibbi müayinələrin təkmilləşdirilməsi barədə” qərarının (bundan sonra - qərar) 1 nömrəli əlavəsində göstərilən zərərli və təhlükəli istehsalat amilləri (faktorları) olan iş yerlərində və həmin qərarın 2 nömrəli əlavəsində nəzərdə tutulan işlərdə çalışan işçilərin icbari ilkin və dövri tibbi müayinələrinin keçirilməsi qaydasını müəyyən edir.

1.2. İlkin icbari tibbi müayinələr (bundan sonra – ilkin müayinə) işçinin sağlamlıq vəziyyətinin görəcəyi işə uyğunluğunun və işçinin əmək fəaliyyətinin nəticəsi olaraq sonradan yaranan xəstəliklərin təyin edilməsi məqsədilə aparılır.

1.3. Dövri icbari tibbi müayinələr (bundan sonra – dövri müayinə) ağır, zərərli və təhlükəli istehsalat amillərinin, işçinin sağlamlığına təsiri, bu təsir nəticəsində yaranan xəstəliklərin ilkin əlamətlərinin aşkar edilməsi, işçilərin səhhətinin dinamik müşahidəsi, bədbəxt hadisələr, peşə xəstəlikləri, infeksiyon və parazitər xəstəliklərin qarşısını almaq məqsədilə aparılır.

1.4. İş yerlərinin sanitariya-gigiyenik şəraitinə nəzarət ərazi gigiyena-epidemiologiya mərkəzləri (bundan sonra - GEM) tərəfindən aparılır.

2. İlkin və dövri müayinələrin keçirilməsi qaydası

2.1. İlkin və dövri müayinələr işçinin yaşadığı və ya iş yerinin yerləşdiyi ərazi üzrə müalicə-profilaktika müəssisələri (bundan sonra - MPM) tərəfindən aparılır.

2.2. Qərarın 1 nömrəli əlavəsində nəzərdə tutulan bütün zərərli və təhlükəli istehsalat amillər olan işlərə, eləcə də ictimai iaşə, ticarət, qida sənayesi, məişət xidməti, təhsil müəssisələrinə işə qəbul olunan şəxslər işə qəbul zamanı işgötürənin göndərişi ilə ilkin müayinədən keçməlidirlər. İşçi eyni ixtisas (peşə) üzrə, eyni əmək şəraiti, eyni zərərli maddələr və ağır, zərərli və təhlükəli istehsalat amilləri olan digər işə keçərkən onun əvvəl keçdiyi tibbi müayinənin müddəti nəzərə alınır.

2.3. Tibbi müayinələrin dövriliyi qərarın 1 və 2 nömrəli əlavələrinə (bundan sonra - siyahılar) uyğun olaraq müəyyən olunur.

2.4. Bu qaydanın 1.1-ci bəndində göstərilən şəxslər ilkin müayinədən keçmək üçün tibbi müayinə kartını GEM-dən əldə edirlər.

İlkin müayinə zamanı işgötürən şəxsi MPM-ə göndərəkən müayinə olunanın soyadını, adını, atasının adını, təvəllüdünü, peşəsini, iş şəraitində mövcud zərərli və təhlükəli amilləri və əlverişsiz əmək şəraitini tam göstərməlidir. Müayinəyə göndərilən şəxsiyyətini təsdiq edən sənədi MPM-ə təqdim etməlidir.

2.5. Hər ilin dekabr ayının 1-dən gec olmayaraq işgötürən, dövri müayinədən keçməli olan işçilərin siyahısını bu qaydanın 1 nömrəli əlavəsinə uyğun olaraq GEM ilə razılaşdıraraq, tibbi müayinələri aparacaq MPM-ə təqdim edir.

2.6. Tibbi müayinələrdən tam və vaxtında keçilməsinə nəzarət GEM tərəfindən həyata keçirilir. Dövri müayinədən keçməyə təqdim edilmiş işçilərin siyahısına əsasən MPM tərəfindən dekabr ayının sonunadək tibbi müayinələrdən keçmə cədvəli tərtib edilir.

2.7. Tibbi müayinə kartları işçilərə, kartdan istifadə qaydası ilə tanış edilməklə verilir və işçilər müayinədən keçmək üçün MPM-ə göndərilir.

2.8. Tibbi müayinələr aparılan MPM-in rəhbəri həkim-terapevtin sədirliyi ilə həkim komissiyası yaradır və tibbi müayinələrin keçirilməsinə məsuliyyət daşıyır.

2.9. İşə qəbul olunarkən ilkin müayinədə siyahılarda nəzərdə tutulan bütün ixtisas həkimləri iştirak edir, dövri müayinələrin keçirilməsi zamanı isə ixtisas həkimlərinin iştirakı tibbi göstərişə əsasən müəyyən edilir.

2.10. Tibbi müayinə kartı işçidə saxlanılır. Tibbi müayinə kartının itməsi və ya istifadəyə yararsız vəziyyətə düşməsi barədə işçi kartı aldığı ərazi GEM-inə yazılı məlumat verir və bu barədə məlumat sistemə daxil edildiyi zaman köhnə tibbi müayinə kartı bloklanır və yeni kart hazırlanaraq işçiyə təqdim edilir.

2.11. Tibbi müayinə barədə bütün məlumatlar müayinə olunanın ambulator tibbi kitabçasına daxil edilir və müayinədə iştirak edən hər bir həkim işçinin peşə yararlığı barədə öz rəyini orada qeyd etməlidir. İşçi iş yerini dəyişərsə, onun ambulator tibbi kitabçası işçinin yeni iş yeri üzrə MPM-ə göndərilir.

2.12. İşçinin işə yararlığı müəyyən edilərkən siyahılarda qeyd olunan tibbi əks-göstərişlər rəhbər tutulmalıdır. Dövri müayinələr aparılarkən işçilərin peşə yararlığı işçinin sağlamlıq vəziyyəti, yaşı, peşəsinin xüsusiyyətləri əmək şəraiti və s nəzərə alınmaqla, hər bir işçi üçün fərdi qaydada müəyyən olunur. Xəstəliyə şübhə olduğu təqdirdə, xəstəliyin profili üzrə müalicə-profilaktika müəssisələrindən işçinin tibbi sənədləri tələb edilir. Tibbi əks-göstərişlər siyahısında ruhi xəstəliklər, narkomaniya və toksikomaniya olduğu hallarda, MPM tərəfindən yazılı sorğu verməklə, şəxsin daimi qeydiyyatda olduğu əraziyə xidmət edən psixonevroloji, narkoloji dispanserdən (dispanser şöbədən, kabinetdən) onun qeydiyyatda olub-olmadığı barədə arayış alınmalıdır.

2.13. Dövri müayinə keçən şəxs üçün xəstəliyin gizli əlamətləri olduğu hallarda həkimlər aşağıdakı müalicə-sağlamlaşdırma tədbirləri hazırlayır:

2.13.1. istehsalat amillərinin təsirindən sağlamlığına yüngül zərər dəyən işçilərin dinamik müşahidə və müalicəsi;

2.13.2. xəstəliyin xarakterindən asılı olaraq işçilərin stasionar və sanator-kurort müalicəsinə, istirahət evlərinə və profilaktik sanatoriyalara göndərilməsi;

2.13.3. işin davam etdirilməsinə əks-göstəriş olan keçirilmiş peşə xəstəliyinin fəsadları olduqda, işçinin

yüngül iş keçirilməsi. Səhhəti nəzərə alınmaqla tibbi əks-göstəriş olan istehsalat amillərindən kənar müvəqqəti iş keçirilmə zamanı, xəstənin ixtisas dərəcəsinə uyğun iş MPM tərəfindən müəyyən edilir;

2.13.4. əmək qabiliyyətinin daimi itirilməsini və onun itirilmə dərəcəsini, əlillik dərəcəsini *müəyyən* etmək üçün işçinin Tibbi Sosial Ekspert Komissiyasına göndərilməsi. ^[1]

2.14. Tibbi müayinənin nəticəsinə uyğun olaraq işçinin müvəqqəti və ya daimi başqa iş keçirilmə barədə həkim komissiyasının tövsiyəsinə əsasən işəgötürən tərəfindən zəruri tədbirlər görülür.

2.15. MPM işəgötürənlə birlikdə hər il üçün növbəti ilin yanvar ayının 15-dək dövrü tibbi müayinələrin nəticələrini ümumiləşdirir və bu qaydanın 3 nömrəli əlavəsində göstərilən formaya uyğun yekun aktı tərtib edir.

2.16. Yekun akt 3 nüsxədə tərtib olunaraq 1 nüsxəsi işəgötürənə, 1 nüsxəsi nəzarət üçün GEM-ə verilir, 1 nüsxəsi isə MPM-də saxlanılır.

2.17. Tibbi müayinələr zamanı peşə xəstəliyi əlamətləri müəyyən olunarsa, işçi diaqnozun dəqiqləşdirilməsi və xəstəliyin peşə ilə əlaqəsinin öyrənilməsi məqsədilə nazirliyin V.Y.Axundov adına Elmi-Tədqiqat Tibbi Profilaktika İnstitutuna (bundan sonra - İnstitut) göndərilir. GEM İnstitutun sorğusu əsasında müayinə olunan şəxsin "İşçinin əmək şəraitinin sanitar-gigiyenik xasiyyətnaməsi"ni tərtib edir. Tibbi müayinələr zamanı peşə xəstəliklərinə şübhə olduğu hallarda yaranan mübahisəli məsələlər İnstitut tərəfindən araşdırılır.

2.18. Tibbi müayinələr zamanı yoluxucu və parazitər xəstəliklər və ya belə xəstəliklərə yoluxma əlamətləri olan işçilər aşkar edildikdə, ərazi GEM-ə məlumat verilməlidir.

2.19. Yoluxucu və ya parazitər xəstəlik diaqnozunun təsdiq edilməsi yoluxucu xəstəliklər xəstəxanalarında (şöbələrdə) aparılır. Xəstəliyin peşə ilə əlaqəsinin təyin olunması infeksiyoz və epidemioloqun iştirakı ilə aparılır. Yoluxmanın peşə mənşəli olmasını təsdiq edən sənəd bu qaydanın 4 nömrəli əlavəsində göstərilən epidemioloji müayinə kartıdır. Epidemioloji müayinə kartının doldurulmasının düzgünlüyü yoluxucu xəstəlik zamanı GEM-in, xüsusi təhlükəli yoluxucu xəstəliklərlə peşə yoluxması zamanı isə tərkibində xüsusi təhlükəli yoluxucu xəstəliklər şöbəsi olan sanitariya-epidemioloji xidmət idarəsi tərəfindən təsdiq edilir.

2.20. Peşə xəstəlikləri müəyyən olunmuş, eləcə də mənşəyində istehsalat amilləri əsas rol oynayan orqan və sistemində yüngül dəyişiklikləri olan bütün işçilər müəyyən olunmuş patoloji dəyişikliklərin xarakterindən asılı olaraq müvafiq mütəxəssislərin dispanser müşahidəsində olmalıdırlar. Peşə xəstəliyi olan işçilər keçmiş iş yerinə müvafiq MPM-lərdə tibbi yardım almaq hüququna malikdirlər.

3. İşçinin işə buraxılmamasına tibbi əks göstərişlər

3.1. İlkin və dövrü müayinələr aparılan zaman aşağıda göstərilən tibbi əks göstərişlər aşkar olduqda şəxslər işə buraxılmırlar:

3.1.1. orqan və sistemlərin davamlı qabarıq funksiya pozuntusu ilə anadangəlmə inkişaf qüsurları, deformasiyalar, xromosom anomaliyaları;

3.1.2. xarici amillərin təsirindən mərkəzi və periferik sinir sistemlərin, daxili orqanların, sümük-əzələ sistemi və birləşdirici toxumaların zədələnməsi nəticəsində inkişaf edən onların qabarıq funksiya pozuntusu, geridönməz inkişaf dəyişiklikləri;

3.1.3. hərəkəti və hissi, koordinasiya və statik, koqnitiv və amnestik-intellektual pozuntularla mərkəzi sinir sisteminin müxtəlif etiologiyalı qabarıq ifadə olunmuş xəstəlikləri;

3.1.4. narkolepsiya və katolepsiya;

3.1.5. şüur pozuntuları ilə müşayiət edilən xəstəliklər, epilepsiya və epileptik sindrom, sinkopal sindrom;

3.1.6. ağır, davamlı, tez-tez fəsadlaşan əlamət və hallarla büruzə olunan, psixonevroloji müəssisədə dinamik müşahidəsi mütləq olan psixi xəstəliklər;

3.1.7. əhval – ruhiyyənin qabarıq formalı dəyişiklikləri, nevroitik dəyişikliklər, stress və somatik formalı şəxsiyyət pozuntuları və digər növ dəyişikliklər müşahidə edilərsə, şəxsin fərdi şəkildə terapevtin iştirakı ilə ixtisaslaşmış həkim komissiyasında işə yararlığı məsələsi həll olunur;

3.1.8. alkoqolizm, toksikomaniya və narkomaniya;

3.1.9. progressivləşən gedişli digər orqan və sistemlərin zədələnmə əlamətləri və funksiyasının 3-4 -cü dərəcəli pozuntuları ilə endokrin sistemin xəstəlikləri;

3.1.10. bədxassəli yenitörəmələr;

3.1.11. progressivləşən və tez-tez residivləşən qan və qanyaradıcı orqanların xəstəlikləri (hemoblastozlar, hemolitik və aplastik anemiya, qabarıq formalı hemorragik diatezlər);

3.1.12. hipertoniya xəstəliyi, II mərhələ, 3-cü dərəcə, IV risk qrupu;

3.1.13. qandövrəni çatışmamazlığı ilə ürəyin və perikardın xroniki xəstəlikləri (funksional sinif III mərhələ, QDÇ II mərhələ və daha çox);

3.1.14. ürəyin işemik xəstəliyi;

3.1.15. stenokardiya (funksional sinif III-IV mərhələ);

3.1.16. ürəyin nəqlədiçisi sisteminin keçiricilik pozuntuları (sinoaurikulyar blokada III dərəcə, sinus düyünündə zəiflik, Hiss dəstəsinin hissəvi və tam blokadası, Hiss dəstəsinin sağ ayaqcığının hissəvi və tam blokadası, Hiss dəstəsinin sol ayaqcığının hissəvi və tam blokadası).

Dövri müayinədən keçməli olan işçilərin siyahısı

Müəssisənin adı və ünvanı _____

Sıra - si	İşçinin soyadı, adı, atasının adı	Təvəllüdü	İşlədiyi sahə	Təmasda olduğu ağır, zərərli və təhlükəli istehsalat amilləri	Qeyd
1	2	3	4	5	6

Müəssisənin rəhbəri _____

(imza)

(soyadı, adı)

Möhür yeri

İcbari tibbi müayinələrin keçirilməsi Qaydasına 2 NÖMRƏLİ ƏLAVƏ

TİBBİ MÜAYİNƏ KARTI

İcbari tibbi müayinələrin keçirilməsi Qaydasına 3 NÖMRƏLİ ƏLAVƏ

TİBBİ MÜAYİNƏLƏRİN NƏTİCƏLƏRİNƏ DAİR YEKUN AKT

- Dövri tibbi müayinəni aparan müəssisə _____ (Müəssisənin adı və ünvanı)
- Aktın tərtib edilmə tarixi _____ (gün, ay, il)
- İşçilərin ümumi sayı _____ o cümlədən qadınlar və 18 yaşadək uşaqlar _____ / _____
- Ağır, zərərli və təhlükəli iş şəraitində çalışan işçilərin sayı _____
- Tibbi müayinədən keçməyən işçilərin sayı _____
- Müvəqqəti tibbi əks göstəriş olan işçilərin sayı _____
- Daimi tibbi əks göstəriş olan işçilərin sayı _____
- Peşə xəstəlikləri əlamətlərinin olması barədə xəbərdarlıq edilən işçilərin sayı _____ o cümlədən qadınlar və 18 yaşadək uşaqlar _____ / _____
- Dövri tibbi müayinə keçirənlərdən əmək qabiliyyətini davamlı itirən işçilərin sayı _____ o cümlədən qadınlar və 18 yaşadək uşaqlar _____ / _____
- Dövri tibbi müayinə keçməyənlərdən əmək qabiliyyətini davamlı itirən işçilərin sayı _____ o cümlədən qadınlar və 18 yaşadək uşaqlar _____ / _____
- Peşə patologiyası ilə bağlı:
 - ambulator müayinəyə ehtiyacı olan işçilərin sayı _____
 - stasionar müalicəyə ehtiyacı olan işçilərin sayı _____
 - Sanator-kurort müalicəsinə ehtiyacı olan işçilərin sayı _____
 - Dispanser müşahidəyə ehtiyacı olan işçilərin sayı _____

Dövri tibbi müayinə keçmiş şəxslərin cinsi, təvəllüdü, çalışdığı struktur bölməsi, həkim komissiyasının son rəyi göstərilməklə siyahısı əlavə olunur.

Həkim komissiyasının rəhbəri

(imza)

(soyadı, adı)

Möhür yeri

Müəssisənin rəhbəri

(imza)

(soyadı, adı)

Möhür yeri

İcbari tibbi müayinələrin keçirilməsi
Qaydasına 4 NÖMRƏLİ ƏLAVƏ

Epidemioloji müayinə kartı ____

1. Xəstə haqqında məlumat

1. Son diaqnoz _____
2. Törədicinin növü _____
3. Xəstə: yerli gəlmə
4. Soyadı, adı, atasının adı _____
5. Cinsi: kişi qadın
6. Doğulduğu il, ay və gün _____
7. Yaşayış ünvanı: şəhər _____, rayon _____
küçə _____ ev _____ mənzil _____
8. İş yeri; *təhsil müəssisəsi; sosial xidmət müəssisəsinin* -si _____
Peşəsi _____
9. İş yerində, *təhsil müəssisəsində, sosial xidmət müəssisəsində* son davamiyyət _____
10. Yaşayış yeri üzrə müalicə müəssisəsi _____
11. Xəstə haqqında məlumat alınıb (tarix, saat) _____
şifahi (telefonla) , yazılı
12. Məlumatı göndərən müəssisə _____
13. Təcili bildiriş vərəqəsində göstərilən diaqnoz _____
14. Xəstəliyin əvvəlində əsas simptomlar _____
15. Xəstə peşə müayinəsi vaxtı epid göstərişlər üzrə _____, tibbi yardım üçün müraciət edərkən aşkar edilmişdir
16. Epidemioloji müayinənin tarixi və vaxtı _____
Müşahidənin sonu (tarix) _____

17. Xəstələnmə tarixi	18. Müraciət tarixi	19. Diaqnoz qoyulma tarixi	20. Hospitalizasiya tarixi	21. Son diaqnoz tarixi

22. Hospitalizasiya yeri _____
23. Evdə saxlanılıb (səbəb): epidgöstəriş olmadığına görə _____, kliniki göstəriş olmadığına görə _____, stasionarda yer olmadığına görə _____, hospitalizasiyadan imtina
24. Gecikdirilmiş hospitalizasiyanın səbəbləri: epidgöstəriş olmadığına görə _____, kliniki göstəriş olmadığına görə _____, stasionarda yer olmadığına görə _____, gecikdirilmiş müraciət _____, gecikdirilmiş diaqnoz _____, imtina
25. Laborator müayinə aparılıb _____, aparılmayıb
26. Diaqnoz təsdiq olunub:

Kliniki			Tarix	Müayinənin nəticəsi
Laborator	Mikroskopik			
	Bakterioloji			
	Seroloji			
	Biokimyəvi			
Digər üsullarla				

27. Son vaksinasıya haqqında məlumat (plan üzrə, epidgöstərişə görə, tarix, preparatın dozası, seriyası) _____

28. Vaksinasıya _____

Məlumat yoxdur	Xəstənin peyvənd statusu			
	Təqvim üzrə	Peyvəndlərarası intervalların pozulması ilə	Peyvənd sxeminin pozulması səbəbləri	Digər

Xəstə peyvənd olunmayıb: tibbi əks göstərişə görə , imtinaya görə , digər

2. Mənbəyin və infeksiyanın ötürülmə faktorlarının aşkarlanması

29. Yoluxmanın təxmini müddəti: _____ dan _____ dək

30. Yoluxmanın təxmini müddətindən xəstəliyin əmələ gəlməsinə kimi olan müddətdə xəstənin qeyri-adi şəraitdə olması:

	Ünvan, yer	Müddət, tarix
Başqa yaşayış məntəqəsində olması		
Qohum və tanışlarla görüşməsi		
Tikinti, kənd təsərrüfatı və digər işlərlə əlaqədar səfərə çıxması		
Təbiət şəraitində istirahət (turist səyahəti, ov və digər) etməsi		
Stasionarda müalicə alması		
Qanın və ya plazmanın köçürülməsi		
Tibbi əməliyyatlar (hansı)		
Heyvanlarla (quşlarla) təmas		
Su kəmərinə, kanalizasiya sistemində qəzalar		
Digər		

31. Yoluxmanın mənbəyi ola bilən şübhəli şəxslər (xəstələr və ya bu infeksiyaya şübhəli şəxslər, rekonvalessentlər, infeksiya daşıyıcıları, donorlar):

Soyadı, adı, atasının adı	Diagnoz və klinik forması (və ya donorçuluq)	Təmas yeri, tarix və xarakteri, donorun ünvanı	Müayinənin nəticəsi

32. Xəstəliyin əmələ gəlməsinə səbəb ola bilən qida məhsulları və su haqqında məlumat (güman olunan faktorlar yazılır):

Məhsulun adı, su mənbəyinin növü	Alınma yeri və tarixi	İstifadə tarixi və yeri	Saxlanma şəraiti	Keyfiyyəti (xəstənin və ya başqa şəxslərin dediyinə görə)

3. Otaq haqqında məlumat

A. Yaşayış yeri ilə əlaqədar

33. Yaşayış şəraiti: ayrı mənzil , xüsusi ev , ümumi mənzildə otaq , yataqxana , mehmanxana , pansionat , digərləri

34. Yerləşdirilmənin sıxlığı _____ nəfər _____ otaqda _____ kv.metr

35. Su təchizatı: su kəməri , su çəni , quyu (ictimai, xüsusi) , gətirilmə su , açıq hovuz , suyun keyfiyyəti (deyilənə görə) _____

Təchizatın müntəzəmliyi _____

36. Çirkabların atılması və kənar edilməsinin növü: kanalizasiya , çirkab quyusu , həyət ayaqyolusu , digər üsul

37. Zibilin kənarlaşdırılması: zibil borusu , zibildəşiyən maşın , konteyner , digər üsul

38. Mənzilin sanitariya vəziyyətinin saxlanması _____

39. Pedikulyozun , gəmiricilərin , digər həşəratların olması

40. Xəstəliyin əmələ gəlməsində digər mühüm amillər _____

B. İş təhsil, tərbiyə, istirahət, müalicə yerləri ilə əlaqədar

41. Xəstənin yerləşdiyi obyektin və onun struktur bölmələrinin adları (sex, sinif, qrup) _____

42. Sanitariya-gigiyenik və eksepideмик tələblərə uyğunluq: _____

Yerləşmənin sıxlığı üzrə _____

İzolyasiya üzrə _____

Su təchizatı üzrə _____

Kanalizasiya üzrə _____

Qida məhsullarının saxlanılması üzrə _____

Qidanın hazırlanması üzrə _____

43. Xəstəliyi törədən amillər _____

44. Ətraf mühitdən götürülən materialların (həşəratlar daxil olmaqla) laborator müayinəsi:

Materialın adı	Nümunələrin sayı	Götürülmə tarixi	Müayinənin növü	Nəticə

45. Yaşayış yeri, iş yeri, mütəşəkkil uşaq kollektivi üzrə təmasda olan şəxslərlə profilaktik tədbirlər:

Adı, soyadı, atasının adı	Spesifik profilaktika				Laborator müayinə			Müşahidənin nəticəsi
	Preparat	Doza	Seriya	Tarix	Nümunənin toplanma tarixi	Müayinə tarixi	Nəticə	

46. Ocaqlarda infeksiyanın ötürülmə mexanizmini ləğv etmək üçün tədbirlər:

Tədbirlər	Preparatın növü	Tədbirin keçirilmə vaxtı	İcraçılar	İ c r a y a nəzarət (laborator müayinələrin nəticələri daxil olmaqla)
Karantin				
Cari dezinfeksiya				
Tamamlayıcı dezinfeksiya				

Xəstə _____ xəstəxanaya hospitalizasiya olunmuşdur

A. Yoluxma: _____ şəhərinin

_____ rayonunun

_____ yaşayış məntəqəsinin

ərazisində baş vermişdir

B. Ehtimal olunan yoluxma yeri:

Yaşayış məntəqəsi	İş yeri	Mütəşəkkil uşaq kollektivi	Stasionar	İctimai iaşə məntəqəsi	Səfər	Təbiət	Məlum deyil

C. Ehtimal olunan infeksiya mənbəyi:

Kəskin formada xəstə	Xroniki xəstə	Rekonvalessent	Daşıyıcı	Mənbəyi aşkar etmək mümkün olmadı

Ç. İnfeksiya törədicisini ötürən əsas amil:

Su				Qida					
Su kəməri	Quyu	Açıq su mənbəyi	Kanali-zasiya	İçkilər, soklar	Süd	Süd məhsulları	Ət məhsulları	Balıq məhsulları	Digər

D. Yoluxmaya səbəb olan şərait:

Mənbəyin vaxtında aşkar olunmaması	Yüksək sıxlıq	Dezinfeksiya rejiminə riayət olunmaması	İmmunizasiyanın keçirilməməsi	Əksepideмик şəraitin digər pozulması	Səbəbləri aşkar etmək mümkün deyil

Qida məhsulları ilə bağlı sanitariya qaydalarının pozulması:

Qida məhsullarının hazırlanmasında	Saxlanması və daşınmasında	Realizasiyasında	Xammalların işlənməsində	Alətlərin təmizlənməsində

E. Ocaqda xəstələnmə:

Yaşayış yeri üzrə: ilkin , ardıcıl

İş yeri, təhsil, istirahət, müalicə yerləri üzrə: ilkin , ardıcıl

Müayinəni aparıb:

Həkim epidemioloq _____ İmza _____

Digər mütəxəssislər _____ İmza _____

Tarix _____ İmza _____

*Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyi
Kollegiyasının 15 may 2014-cü il tarixli 24/2
nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmişdir
2 nömrəli əlavə*

“İşçinin peşə xəstəliyinə tutulmağı ehtimalı yüksək olan iş yerlərinin Siyahısı”na dair

TƏLİMAT

1. Bu Təlimat Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2006-cı il 13 fevral tarixli 363 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş “Mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının Nümunəvi Əsasnaməsi”nin 17-1.2-ci yarım bəndini rəhbər tutaraq, “İşçinin peşə xəstəliyinə tutulmağı ehtimalı yüksək olan iş yerlərinin Siyahısının təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2002-ci il 14 yanvar tarixli 7 nömrəli qərarına əsasən hazırlanmışdır və işçinin peşə xəstəliyinə tutulmağı ehtimalı yüksək olan iş yerlərinin Siyahısının (bundan sonra - siyahı) təbii qaydalarını müəyyən edir.

2. Bu Təlimat peşə xəstəliklərinin diaqnozunun müəyyən edilməsi, onun yerinə yetirilən iş və ya peşə ilə əlaqələndirilməsi, əmək qabiliyyətinin itirilməsinin ekspertizası, tibbi və əmək reabilitasiyasının təşkili, eləcə də müəssisələr tərəfindən işçinin sağlamlığının pozulması ilə əlaqədar onlara dəyən maddi ziyanın ödənilməsi məsələsinin həll olunmasında istifadə olunur.

3. Siyahıya həm ağır, zərərli və təhlükəli istehsalat amillərinin (faktorlarının) təsiri ilə yaranan peşə xəstəlikləri, həm də inkişafında ağır, zərərli və təhlükəli istehsalat amillərinin təsiri ilə əlaqəsi olan və orqanizmdə oxşar dəyişikliklər törədən, digər qeyri-istehsalat amillərinin açıq-aşkar təsiri istisna olunan xəstəliklər daxildir.

4. Peşə xəstəliyi Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin (bundan sonra nazirlik)V.Y.Axundov adına Elmi-Tədqiqat Tibbi Profilaktika İnstitutu tərəfindən təyin edilir.

5. Kəskin peşə xəstəlikləri ağır, zərərli və təhlükəli istehsalat amillərinin maksimal səviyyəsinin yol verilən normasının intensivliyinin qəfildən, birdəfəlik (bir iş növbəsində) təsirin artması nəticəsində əmələ gələn xəstəliklərdəndir.

6. Yoluxucu xəstəliklər zamanı xəstənin xəstəliyi ilə əmək fəaliyyəti arasındakı əlaqə, xəstəlik ocağında epidemioloji tədqiqat aparən ərazi gigiyena və epidemiologiya mərkəzlərinin mütəxəssisləri tərəfindən təyin edilir.

7. Xroniki peşə xəstəliklərinə ağır, zərərli və təhlükəli istehsalat amillərinin təsiri nəticəsində inkişaf edən xəstəliklər aid edilir. Xəstəliyin peşə mənşəli olub-olmaması müəyyənləşdirilərkən, xəstəliyin kliniki formaları, etioloji amilləri (xəstəliyin yaranma səbəbi), iş yerlərinin xarakteri və əməyin sanitar-gigiyenik şəraiti əsas götürülür. İstehsalat mühitinin və əlverişsiz istehsalat amillərinin səviyyəsinin tədqiqinin aparılmaması bu peşə xəstəliyi diaqnozunun qoyulmasına mane olmur.

8. Zərərli istehsalat amillərinin təsiri kəsildikdə belə peşə xəstəliklərinin sonradan inkişaf edə biləcəyi nəzərə alınmalıdır. Peşə xəstəliklərinin ağırlaşmaları peşə xəstəliklərinə aid edilir.

9. Xroniki peşə xəstəliyinin müəyyən edilməsi üçün tələb olunan sənədlər aşağıdakılardır:

9.1. ixtisasına (peşəsinə) uyğun diaqnoz göstərilməklə göndəriş (xəstənin yaşadığı ərazi üzrə ambulator-poliklinika və ya müalicə aldığı ixtisaslaşdırılmış tibb müəssisələri tərəfindən verilir);

9.2. müəssisənin yerləşdiyi ərazi üzrə gigiyena və epidemiologiya mərkəzi tərəfindən verilmiş bu Təlimata əlavədə göstərilən "İşçinin əmək şəraitinin sanitariya-gigiyenik xasiyyətnaməsi" (iş prosesi zamanı işçinin təmasda olduğu bütün ağır, zərərli və təhlükəli istehsalat amilləri göstərilməklə) hazırlanır;

9.3. əmək kitabçasının, işçinin işlədiyi müəssisənin kadrlar xidməti tərəfindən təsdiq olunmuş surəti;

9.4. xəstəliyə dair aparılan müalicə və profilaktik tədbirlər göstərilməklə ambulator kitabçadan çıxarış.

10. Qarıxıq etiologiyalı (müxtəlif mənşəli) peşə xəstəliklərinin ekspertizası peşə xəstəliklərinin ekspertizası kimi aparılmalıdır.

11. Peşə xəstəliyi üzrə əlillik və əmək qabiliyyətini itirmə dərəcəsinin müəyyən edilməsi Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi tərəfindən aparılır. [14](#)

"İşçinin peşə xəstəliyinə tutulmağı ehtimalı yüksək olan iş yerlərinin Siyahısı"na dair Təlimata ƏLAVƏ

İŞÇİNİN ƏMƏK ŞƏRAİTİNİN SANİTARIYA- GİGİYENİK XASİYYƏTNAMƏSİ

" _____ " _____ il
(gün, ay, il)

1. İşçi _____
(soyadı, adı, atasının adı)

1.1. Doğum tarixi _____

1.2. Bu sanitariya-gigiyena xasiyyətnaməsinin tərtib olunması üçün bildiriş _____

(müalicə profilaktika müəssisəsi, hüquqi ünvanı, tarix)

2. Müəssisənin adı (işəgötürən) _____

(tam adı, hüquqi ünvanı, faktiki ünvanı, mülkiyyət forması)

2.1. Obyektin adı (sexin, sahənin, emalatxananın) _____

3. İşçinin peşəsi və ya vəzifəsi _____

3.1. Ümumi iş stajı _____

3.2. Həmin peşədə iş stajı _____

3.3. Peşə xəstəliyinin yaranmasına səbəb ola biləcək ağır, zərərli və təhlükəli istehsalat amilləri ilə təmasda olduğu iş stajı _____

3.4. Əmək fəaliyyəti (əmək kitabçasına əsasən) _____

4. Bu sahədə əmək şəraitinin təsviri _____

(iş yerinin sahəsi, həcmi, avadanlıqların yerləşdirilməsi və onların

xüsusiyyətləri, işiqlənmənin vəziyyəti, texnoloji reqlamentə, istehsalat prosesinə əməl olunmaması, texnoloji

avadanlıqların, cihazların və iş alətlərinin istismar rejiminin pozulması; əmək rejiminin pozulması, qəza halları-

nın mövcudluğu, qoruyucu vasitələrin və işiqlənmənin sıradan çıxması; sanitariya norma və qaydalarının, gigiyena

normalarına, təhlükəsizlik texnikası qaydalarına əməl edilməməsi; texnologyanın, mexanizmlərin avadanlıqların,

alətlərin təkmilləşdirilməməsi; ventilyasiya sisteminin, havanın kondisionerləşdirilməsinin, qoruyucu vasitələrin,

fərdi qoruyucu vasitələrin səmərəli olmaması; xilasedici tədbir və vasitələrin olmaması)

4.1. Yerinə yetirilən texnoloji əməliyyatların, istehsal mühiti və əmək prosesinin bütün zərərli amillərinin göstərilməsi ilə istehsal fəaliyyətinin dəqiq və ətraflı təsviri _____

4.2. İstifadə olunan material və maddələrin tərkibi və resepturası _____

4.3. Əmək və istirahət rejiminin xüsusiyyətləri: vaxta üsulu, növbəli, reqlamentləşdirilmiş tənəffüslərin olması və müddəti _____

4.4. Fərdi qoruyucu vasitələrdən istifadə _____

5. İş yerində ağır, zərərli və təhlükəli istehsalat amillərindən asılı olaraq istehsalat mühitinin vəziyyəti (imkan daxilində dinamikda 5 il). Onları həyat keçirən təşkilatlar. Tədqiqatlar aparmış laboratoriyalar, onların aparılma tarixləri barədə məlumat. Əgər arxiv və ya ədəbiyyat göstəriciləri istifadə olunarsa, mənbə və il. Növbə _____ ərzində zərərli _____ amilin _____ təsir _____ müddəti _____ mütləq _____ göstərilməlidir

6. İşçi zonasının havasının tərkibində kimyəvi mənşəli maddələrin miqdarı: faktiki, yol verilən hədd (YVH), neçə dəfə artıqdır _____

7. İşçi zonasının havasının tərkibində bioloji mənşəli maddələrin miqdarı: faktiki, YVH, neçə dəfə artıqdır _____

8. İşçi zonasının havasının tərkibində fibrinogen təsirli, asbesttərkibli tozların aerozollarının miqdarı: faktiki, YVH, neçə dəfə artıqdır _____

9. Səs-küy. Lokal və ümumi vibrasiya, infra və ultrasəs faktiki, yol verilən səviyyə (YVS), neçə dəfə artıqdır _____

10. İstehsalat otaqları üçün mikroiklim göstəriciləri (havanın hərərəti S^0 , havanın hərəkət sürəti m/san, rütubət %) _____

11. İşıqlanma mühiti. Əsas göstəriciləri. İstehsalat otaqlarının işıqlanma mühitinin sanitariya-normalarına uyğunluq səviyyəsi _____

12. İonlaşdırıcı elektromaqnit sahələrinin və şüalarının parametrləri, YVS-dən nə qədər yüksəkdir _____

13. İonlaşdırıcı şüalanmanın parametrləri, YVS-dən nə qədər yüksəkdir _____

14. Sanitar-məişət otaqlarının mövcudluğu, onların istifadə və saxlanma vəziyyəti _____

15. Qidalanma ilə, o cümlədən profilaktik və müalicə-profilaktik qidalanma ilə təminat _____

16. Tibbi təminat (dövrü tibbi müayinələrdən keçməsi), nəticəsi _____

17. İşçidə əvvəllər peşə xəstəliyi qeydə alınmışdır mı, xəstəliyinin peşə ilə əlaqəsinin təyini məqsədilə peşə xəstəlikləri üzrə mütəxəssisə müayinəyə göndərilibmi _____

18. Bu sexdə, sahədə, peşə qrupunda peşə xəstəliyi və ya zəhərlənmənin olması _____

19. İşçinin əmək şəraiti barədə rəy _____

20. Sanitariya-gigiyena xasiyyətnaməsini _____

_____Gigiyena və Epidemiologiya Mərkəzinin həkim gigiyenisti _____

(ərazinin adı)

(soyadı, adı, atasının adı)

(imza)

Sanitariya-gigiyena xasiyyətnaməsi ilə tanış oldular:

İşəgötürən _____

(soyadı, adı, atasının adı)

(imza)

İşçi (qanuni nümayəndəsi) _____

(qanuni nümayəndə üçün soyadı, adı, atasının adı)

(imza)

Sanitariya-gigiyena xasiyyətnaməsi _____ nüsxədə tərtib olunmuşdur.

İSTİFADƏ OLUNMUŞ MƏNBƏ SƏNƏDLƏRİNİN SİYAHISI

1. [15 oktyabr 2018-ci il tarixli 63 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin Kollegiyasının Qərarı (**Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 15201810150063, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 25 oktyabr 2018-ci il**)
2. [2 dekabr 2020-ci il tarixli 56 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin Kollegiyasının Qərarı (**Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 15202012020056, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 9 dekabr 2020-ci il**)

QƏRARA EDİLMİŞ DƏYİŞİKLİK VƏ ƏLAVƏLƏRİN SİYAHISI

[\[1\]](#) [2 dekabr 2020-ci il tarixli 56 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin Kollegiyasının Qərarı (**Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 15202012020056, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 9 dekabr 2020-ci il**) ilə 1 nömrəli əlavə - "İcbari tibbi müayinələrin keçirilməsi Qaydası"nın 2.13.4-cü yarımbəndində "təyin" sözü "müəyyən" sözü ilə əvəz edilmişdir.

[\[2\]](#) [15 oktyabr 2018-ci il tarixli 63 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin Kollegiyasının Qərarı (**Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 15201810150063, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 25 oktyabr 2018-ci il**) ilə "İcbari tibbi müayinələrin keçirilməsi Qaydası"nın 4 nömrəli əlavəsinin 1-ci hissəsində 8-ci bənddə "təhsil ocağı" sözləri "təhsil müəssisəsi" sözləri ilə, "uşaq müəssisəsinin" sözləri "sosial xidmət müəssisəsinin" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[\[3\]](#) [15 oktyabr 2018-ci il tarixli 63 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin Kollegiyasının Qərarı (**Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 15201810150063, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 25 oktyabr 2018-ci il**) ilə "İcbari tibbi müayinələrin keçirilməsi Qaydası"nın 4 nömrəli əlavəsinin 1-ci hissəsində 9-cu bənddə "təhsil ocağında" sözləri "təhsil müəssisəsində" sözləri ilə, "uşaq müəssisəsində" sözləri "sosial xidmət müəssisəsində" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[\[4\]](#) [2 dekabr 2020-ci il tarixli 56 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin Kollegiyasının Qərarı (**Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 15202012020056, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 9 dekabr 2020-ci il**) ilə 2 nömrəli əlavə - "İşçinin peşə xəstəliyinə tutulmağı ehtimalı yüksək olan iş yerlərinin Siyahısı"na dair Təlimat"ın 11-ci hissəsində "qrupunun və əmək qabiliyyətini itirmə dərəcəsinin təyin" sözləri "və əmək qabiliyyətini itirmə dərəcəsinin müəyyən" sözləri ilə

əvəz edilmişdir.